

P-ISSN 2651-1630
E-ISSN 2672-9040

วารสารสังคมศาสตร์ และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

Journal of Social Science
and Buddhistic Anthropology

ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 (สิงหาคม 2563)

Vol.5 No.8 (August 2020)

วัดวังตะเวินตก อังทวัดนครศรีธรรมราช

 TCI Group 1

วารสารสังคมศาสตร์และ มานุษยวิทยาเชิงพุทธ Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

P-ISSN : 2651-1630 ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 (สิงหาคม 2563)

E-ISSN : 2672-9040 Vol.5 No.8 (August 2020)

❁ วัตถุประสงค์

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ เป็นวารสารวิชาการของ วัดวังตะวันตก อำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าและเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และ นักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ ไทย โดยเน้นสาขาวิชาพุทธศาสนา บริหารการศึกษา การพัฒนาชุมชน การพัฒนาสังคม รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้ง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอก วัด ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือ บทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน บทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกอง บรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ มีกำหนดออกเผยแพร่ปีละ 12 ฉบับ (รายเดือน)*

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม   ฉบับที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์   ฉบับที่ 3 เดือนมีนาคม
ฉบับที่ 4 เดือนเมษายน   ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม   ฉบับที่ 6 เดือนมิถุนายน
ฉบับที่ 7 เดือนกรกฎาคม   ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม   ฉบับที่ 9 เดือนกันยายน
ฉบับที่ 10 เดือนตุลาคม   ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน   ฉบับที่ 12 เดือนธันวาคม

🌸 เจ้าของ

วัดวังตะวันตก

1343/5 ถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042 E-mail : suriya.sur@mcu.ac.th

🌸 ที่ปรึกษา

พระพรหมบัณฑิต, ศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระราชปริยัติกวี, ศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระเทพปัญญาสุธี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูพรหมเขตคณารักษ์, ดร.

เจ้าอาวาสวัดวังตะวันตก โรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญวัดสระเรียง

🌸 บรรณาธิการบริหาร

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว), ดร.

วัดวังตะวันตก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

🌸 หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวปุกัญญาดา จงละเอียด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

กองบรรณาธิการ

พระครูอรุณสุตาลังการ, รศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

พระครูสิริธรรมาภีรัต, ผศ., ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ศาสตราจารย์ ดร. ครองชัย หัตถา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประเวศ อินทองปาน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร. สืบพงษ์ ธรรมชาติ

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ บุญโท

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

รองศาสตราจารย์ ฟิ้น ดอกบัว

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา แก้วหล้า

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชภาพรรณ คูวิเศษแสง

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนิศร ยืนยง

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พอใจ สิงหนัตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ดร. มะลิวัลย์ โยธารักษ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. อีระพงษ์ สมเขาใหญ่

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. สิทธิโชค ปาณะศรี

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. พีระศิลป์ บุญทอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ดร. มุกดาวรรณ พลเดช

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

ดร. จิตติมา ดำรงวัฒนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ดร.ประนอม การชะนันท์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ดร. อุทัย เอกสะพัง

มหาวิทยาลัยทักษิณ

❁ ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาศกดิ์ดา สิริเมธี

เลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอภิรักษ์ นนทภาณี

ผู้ช่วยเลขานุการศูนย์ส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา วัดวังตะวันตก

พระมหาอนุชิต อนนตเมธี

วัดหน้าพระบรมธาตุ

พระณัฐพงษ์ ญาณเมธี

วัดศาลามีชัย

นายธีรวัฒน์ ทองบุญชู

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

❁ ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระสาโรจน์ ธมมโสโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

พระบุญญฤทธิ์ ภัททจาโร

สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

นางสาวทิพย์วรรณ จันทรา

❁ ฝ่ายกฎหมาย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉัตรมาศ วิเศษสินธุ์
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

❁ ออกแบบปก

นายวินัย ธีระพิบูลย์วัฒนา

❁ จัดรูปเล่ม

พระณัฐพงษ์ สิริสุวรรณโณ
สำนักสงฆ์วัดนาสนธิ์

❁ พิมพ์ที่

หจก. กรีนโซน อินเตอร์ 2001

155/2 ถนนปากนคร ตำบลท่าซัก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทรศัพท์. 075-466-031, Fax : 075-446-676

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 8 ประจำปีพุทธศักราช 2563 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย จำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 30 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย บทความวิชาการ จำนวน 2 เรื่อง และบทความวิจัย จำนวน 28 เรื่อง ปัจจุบันวารสารก้าวเข้าสู่ปีที่ 5 ของการปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิชาการ นักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิต ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน บรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย(คงคาไหว), ดร.

บรรณาธิการ

เรื่อง	หน้า
บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(จ)
บทความวิชาการ : Academic Article	
พลวัตประชาธิปไตยยุคเปลี่ยนผ่านทางการเมืองของไทยภายใต้รัฐประหาร 2557 DEMOCRACY DYNAMICS OF THE THAI POLITICAL TRANSITION UNDER THE COUP OF 2014 กุลชณิษฐ์ อติรุจโชติศิริ	1
ชุมชน ท้องถิ่น รัฐ: ความสัมพันธ์ที่มีต่อการปกครองท้องถิ่น COMMUNITY LOCAL STATE: LOCAL GOVERNMENT TO RELATIONSHIP พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์	16
บทความวิจัย : Research Articles	
การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดลพบุรี DEVELOPMENT MODEL OF LEADERSHIP STYLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE DIGITALAGE UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF EDUDATION REGION 5, LOPBURI พรรษรัตน์ พรหมินทร์ และปรีชา วิหคโต	36
วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการเรียนรู้หลังนวยุค LIVING TOGETHER AN ANALYSIS THE ADDITION BUILDS OF PUBLIC MIND OF THE COUNCIL OF LEARNING ENHANCING AND LIFE SKILLS DEVELOPMENT FOR CHAIYAPHUM CHILDREN AND YOUTHS FOLLOW THE ARTFULNESS SEES AFTER POSTMODERN พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี	54

สารบัญ (ต่อ)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการปรับภาพลักษณ์ โดยการใช้สมุนไพรในการเพิ่มมูลค่า ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน THE DEVELOPMENT PRODUCT AND REBRANDING BY USING HERBAL FOR VALUE ADDED PRODUCTS OF COMMUNITY ENTERPRISE GROUPS BANTHI SUB DISTRICT MUANG LAMPUN LAMPHUN PROVINCE สุตาทภัทร คงเกิด และจิรภัทร กิตติวรากุล	67
ระบบการมีส่วนร่วมการจัดการขยะในชุมชนเชิงบูรณาการเขตพื้นที่จังหวัดภาคกลาง THE PARTICIPATION SYSTEM OF WASTE PRODUCTS INTEGRATION MANAGEMENT OF COMMUNITY IN THE CENTRAL AREA นภัทร แก้วนาค และสัมพันธ์ สุกใส	89
ระบบการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในทศวรรษหน้า THE SYSTEM OF PARTICIPATION FOR TRANSPARENCY OF THE THAI LOCAL GOVERNMENT IN THE NEXT DECADE จิตาภา เร่งมีศรีสุข, อภิษฎา ศรีเครือตง และลัดดา แพรภักทรพิศุทธิ์	105
การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) APPLYING THE ROYAL SUFFICIENCY ECONOMY PHILOSOPHY TO THE WAY OF LIFE OF THE BORDER PATROL POLICE (BPP.) ศรีปริยญา ฐูประจ่าง	123
การจัดการป่าชุมชนต้นน้ำโดยการจัดการเครือข่ายในจังหวัดน่าน WATERSHED COMMUNITY FOREST MANAGEMENT BY NETWORK MANAGEMENT IN NAN PROVINCE วันชัย แก้วแสน และกฤษณา ไวสำรวจ	141

สารบัญ (ต่อ)

- การปรับพฤติกรรมทางปัญญาของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดทาง
อาญาด้วยพุทธปัญญาแบบโยนิโสมนสิการ 160**
COGNITIVE BEHAVIOR MODIFICATION OF CHILDREN AND ADOLESCENTS IN
CRIMINAL JUVENILE DELINQUENCY BY BUDDHIST INTELLIGENCE IN
YONISOMANASIKARA
วิลาสินี วัฒนมงคล และพระมหามหาวินทร์ ปุริสุตโตโม
- ผลกระทบของกระแสเงินสดและคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีต่อการจัดการกำไรผ่าน
รายการคงค้างของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 175**
THE IMPACT OF CASH FLOW AND AUDIT QUALITY AFFECTING PROFIT
MANAGEMENT THROUGH ACCRUAL TRANSACTION OF LISTED COMPANIES
IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
ยุวดี วงศ์แวงน้อย
- ปราชญ์ เรื่อง เพรง เขมร (ประตูเมืองเขมร): ภาพแทนธรรมชาติ 196**
ในนิทานพื้นบ้านเขมร
PRAK CHUM RUENG PRENG KHMER: REPRESENTATION OF NATURE IN
CAMBODIAN FOLKTALES
วรรณะ สอน และราชันย์ นิลวรรณภา
- บุพปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นในความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อมในยุคดิจิทัล ไทยแลนด์ 4.0 211**
ANTECEDENT INFLUENCING CONFIDENCE IN THE SUCCESS OF SMALL
AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES IN THE DIGITAL AGE OF THAILAND 4.0
สนธยา แสงส่อง, ทวี แจ่มจำรัส และรุ่งรัตนา เจริญจิตต์
- กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 227**
ของ กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
THE CAREER DEVELOPMENT PROCESS OF TEACHERS INTO THE
PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY (PLC) OF THOENG EDUCATIONAL
QUALITY DEVELOPMENT NETWORK CHIANG RAI PROVINCE
ชูชาติ แปลงล้วน

สารบัญ (ต่อ)

ต้นทุนการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต นครศรีธรรมราช	246
COST GRADUATED FOR PRODUCING STUDENT OF MAHACHULALONG KORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY NAKHON SI THAMMARAT CAMPUS	
บุญญาดา จงละเอียด, พระครูวิรัตธรรมโชติ, พระมหาศกดิ์ดีดา สิริเมธี (ทหารเทศ), อภินันท์ คาทหารพล, ทิพย์วรรณ จันทร์รา	
รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านดอนไชย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	263
STRATEGIC MANAGEMENT MODEL FOR IMPROVING STUDENTS' ACHIEVEMENT OF BAN DON CHAI SCHOOL UNDER THE CHIANGRAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4	
อภิปราย โสภายิ่ง	
ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการจัดหาเงินทุนของกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	278
THE RELATIONSHIP BETWEEN CAPABILITIES TO FINANCING ACTIVITIES AND PERFORMANCE OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND	
สมคิด พิณิจ และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์	
วาทกรรมนิเวศสำนึกในรวมเรื่องสั้นลาวร่วมสมัยเรื่อง “วิญญาณสะอื้น”	297
ECOLOGICAL DISCOURSES IN CONTEMPORARY LAO SHORT STORIES "VINYAN SA-EUHN"	
ปิยกนิษฐ์ สาธารณ์ และราชันย์ นิลวรรณภา	
ความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ของกรมศุลกากร : รถเมล์ NGV	316
TRANSPARENCY AND ACCOUNTABILITY OF THE CUSTOMS DEPARTMENT OF NGV BUSES	
จิรัฐา ทิศกระโทก และกฤษณา ไวสำรวจ	
นโยบายและบทบาทการส่งเสริมสุขภาพขององค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรในประเทศไทย	328
POLICY AND THE ROLL OF HEALTH ENHANCEMENT OF NON-GOVERNMENT PROFIT ORGANIZATION (NGOS) IN THAILAND	
เรื่องวิทย์ วัชรวิระราช และกฤษณา ไวสำรวจ	

สารบัญ (ต่อ)

- รูปแบบยูเลอร์นึ่งตามทฤษฎีคอนเน็คติวิซึม เพื่อพัฒนาทักษะด้านการสนทนา 343**
ภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
U-LEARNING MODEL BASED ON CONNECTISM THEORY FOR ENGLISH
CONVERSATION SKILL DEVELOPMENT AMONG THE STUDENTS AT
RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THANYABURI
สุจิตรา ยอดเส่นหา, ณรงค์ สมพงษ์ และสาโรช ไศภีรักษ์
- การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการระดมทุนเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาชั้น 356**
พื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
A DEVELOPMENT OF TRAINING CURRICULUM TO FUNDRAISING FOR
EDUCATION IN BASIC SCHOOL MINISTRY OF EDUCATION
พรเทพ โพธิ์พันธุ์, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ และเฉลย ภูมิพันธุ์
- แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุของคุณภาพการบริการหลังการขายที่มีอิทธิพล 370**
ต่อความพึงพอใจของลูกค้าของธุรกิจอุตสาหกรรมการผลิตในประเทศไทย
THE CAUSAL FACTOR MODEL OF QUALITY OF AFTER SALES SERVICE
THAT INFLUENCE ON CUSTOMER SATISFACTION OF MANUFACTURING
INDUSTRIAL IN THAILAND
อัยรินทร์ นันทธีรพัฒน์
- อิทธิพลของหลักธรรมในการปกครอง ขององค์การรัฐวิสาหกิจที่ได้รับรางวัล 390**
รัฐวิสาหกิจยอดเยี่ยมและมีรายได้เป็นอันดับหนึ่งของประเทศ
THE INFLUENCE OF BUDDHIST PRINCIPLES ON ORGANIZATIONAL
ADMINISTRATION OF THE STATE ENTERPRISE WHICH RECEIVED EXCELLENCE
MANAGEMENT AWARD AND HAVING THE NUMBER ONE INCOME IN THE
COUNTRY
ปรัชญ์ งามสมภาค และสันติธร ภูริภักดี
- รูปแบบการบริหารจัดการชั้นเรียนแบบผู้เรียนมีส่วนร่วมของโรงเรียน 409**
มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
A MODEL OF STUDENT'S PARTICIPATION IN CLASSROOM MANAGEMENT
FOR SECONDARY SCHOOL IN NORTHEAST
อดุลย์เดช ศรีพิลา, สุจิน บุตรดีสุวรรณ และปรีดา ลำมะนา

สารบัญ (ต่อ)

<p>ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของพนักงานระดับปฏิบัติการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>ENGLISH LANGUAGE NEEDS OF OPERATIONAL EMPLOYEES IN CHONBURI INDUSTRIAL ESTATES</p> <p>กาญจนา จันทร์พราหมณ์</p>	425
<p>พฤติกรรมการทำเสียงของพรรคการเมืองบนสื่อสังคมออนไลน์: Facebook</p> <p>CAMPAIGN BEHAVIOUR OF POLITICAL PARTIES ON SOCIAL MEDIA: FACEBOOK</p> <p>พงษ์มนัส ดืออด</p>	437
<p>การประยุกต์ใช้ปรัชญาหลังนวยุคและพุทธปรัชญาเพื่อการเผยแผ่หลักพุทธธรรมในสังคมยุคดิจิทัล</p> <p>THE APPLICATION OF POSTMODERN PHILOSOPHY AND BUDDHIST PHILOSOPHY FOR PROPAGATING THE BUDDHIST TEACHING IN THE DIGITAL SOCIETY</p> <p>พระปลัดเมธี ปิยธมโม (หินใหม่), สมบูรณ์ บุญโท และสวัสดี อโณทัย</p>	451
<p>รูปแบบการจัดการเครือข่ายชุมชนเพื่อความมั่นคงทางอาหาร</p> <p>MODEL OF COMMUNITY NETWORK MANAGEMENT FOR FOOD SECURITY</p> <p>นฤมล คำอ่อน และไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม</p>	470
<p>แบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย</p> <p>THE PARTICIPATION MODEL OF SOCIAL NETWORKS TO STRENGTH OF CHILD & YOUTH COUNCIL OF THAI SOCIAL</p> <p>นภัทร์ แก้วนาค และวาสนา มะลินิน</p>	486
<p>คำแนะนำสำหรับผู้เขียน</p>	499

วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.)

ตามกระบวนการทัศน์หลังนวยุค*

LIVING TOGETHER AN ANALYSIS THE ADDITION BUILDS OF PUBLIC
MIND OF THE COUNCIL OF LEARNING ENHANCING AND LIFE SKILLS
DEVELOPMENT FOR CHAIYAPHUM CHILDREN AND YOUTHS FOLLOW
THE ARTFULNESS SEES AFTER POSTMODERN

พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี

Phramaha Withun Sitthimethi

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Chaiyaphum Buddhist College, Thailand

E-mail: poonsakkamol@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) 2) เพื่อศึกษาการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณาการกับหลักพระพุทธศาสนา 3) เพื่อวิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทัศน์หลังนวยุค ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) จิตสาธารณะ คือ ผู้บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ของสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นเงินหรือสิ่งอื่นใด กล่าวได้ว่าทำงานด้วยมุ่งประโยชน์สุขต่อสังคม ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ พร้อมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิให้เป็นผู้เสียสละและใช้ชีวิตอย่างถูกต้อง คือการบำเพ็ญตามหลักของพระโพธิสัตว์ตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อให้เด็กเข้าใจถึงคุณค่าของชีวิต และมองเห็นถึงการทำความดีในแบบของการเป็นจิตอาสา และพร้อมที่จะส่งต่อความดีให้กับผู้อื่นอย่างจริงใจ กับการพัฒนาชีวิตของตนเอง ดังนั้นการเสริมสร้างและพัฒนาจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทัศน์หลังนวยุค จึงเป็นการสร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อพัฒนาความเป็นจิตสาธารณะให้ปรากฏเกิดมีในกลุ่มเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ แล้วสร้างกลุ่มเครือข่ายการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนใน

* Received 24 May 2020; Revised 16 August 2020; Accepted 18 August 2020

จังหวัดชัยภูมิ ให้เข้าใจหลักการดำเนินชีวิตเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม พร้อมกับ
ตอบสนองนโยบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ในเรื่องจิตอาสาเป็นสำคัญ
คำสำคัญ: จิตสาธารณะ, สภาส่งเสริมการเรียนรู้, ทักษะชีวิต, จังหวัดชัยภูมิ, กระบวนทรรศน์
หลังนวยุค,

Abstract

This article has a purpose 3 objective, as follows 1) to study the concept and process of enhancing the public mind of the Council for Promotion of Learning and Life Skills Development for Children and Youth Life in Chaiyaphum Province. 2) to study the promotion of public mind in integrating Buddhism principles 3) to analyze the public mind promotion of the Council on the Promotion of Learning and Life Skills for Children and Youth in Chaiyaphum Province. The results of the research revealed that Public Mind Enhancement Process of the Council for the Promotion of Learning and Life Skills for Children and Youth in Chaiyaphum Province NSC is a practitioner of the public benefit of society, without expecting monetary returns or anything else. It can be said that working with social welfare benefits to the institution, nation, religion, and monarchy While also promoting learning and development of life skills for children and youth in Chaiyaphum province as a sacrifice and live life correctly Is to practice according to the principle of Bodhisattva according to Buddhism For children to understand the value of life And see the good deeds in the form of volunteering And ready to sincerely forward goodness to others With the development of one's own life Therefore, the promotion and development of public minds of the Council for the Promotion of Learning and Life Skills of Children and Youth in Chaiyaphum province. In Accordance with the post-modern culture Therefore creating activities to develop public awareness to appear among youth in Chaiyaphum Province. Then create a network group to promote learning and develop life skills for children and youth in Chaiyaphum Province to understand the principles of life, learn up to date with social changes Along with responding to the policy of His Majesty the King on the subject of volunteering.

Keywords: Public Mind, Council of Learning Enhancing, Develop Life Skills, Chaiyaphum Province, Postmodern Paradigm

บทนำ

ปัญหาด้านศีลธรรมและปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยและการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว การพัฒนาศักยภาพของคนที่ยังปรารถนา จะต้องพัฒนาให้ทุกคนได้รับการพัฒนาตามศักยภาพอย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ปัญญาและทักษะฝีมือ เพื่อให้คนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีสุขอนามัยที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีจิตสำนึก และมีบทบาทในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิม ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นซึ่งจะช่วยทำให้การพัฒนาประเทศไทยมีความสมดุล ยั่งยืนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย สภาวะปัจจุบันของกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ กำลังเผชิญปัญหาที่สำคัญหลายเรื่อง ในจำนวนหลายเรื่องนั้นคือเรื่องขาดการเสริมสร้างจิตสาธารณะ (ธีระพล อรุณะสิทธิ์ และคณะ, 2549) จึงมีปัญหาเรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนบ่อยครั้ง ในแง่ที่ไม่สร้างสรรค์ เช่น แสดงออกในเชิงขู่สาวในสวนสาธารณะ แสดงออกในลักษณะของความรุนแรง ก่อความทะเลาะวิวาทในงานเทศกาลหรืองานบุญประเพณีต่าง ๆ ที่หน่วยงานราชการหรือองค์กรต่าง ๆ จัดขึ้นในวันสำคัญต่าง ๆ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ขาดจิตสำนึกต่อระเบียบวินัยในตนเอง และขาดความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลาย ๆ ด้าน เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาสังคมให้ดำเนินไปในทิศทางที่สร้างสรรค์จนนำไปสู่มิติตัวอย่างทางสังคม โดยอาศัยร่วมเงาของกระแสความคิดหลังสมัยใหม่ ที่มีปัจจัยทางความคิดที่ก่อตัวเป็นแรงปรารถนา ภายใต้ภาวะสังคมทันสมัย (Modernity) ให้เพิ่มเติมแนวคิดใหม่ ๆ จะได้ไม่ต้องจมอยู่กับจุดเล็ก ๆ หรือแนวคิดเดิม ๆ แม้จะเปลี่ยนแปลงทางแนวคิดไปตามพลวัตและกระแสสังคมก็ตามทั้งนี้ล้วนเป็นการเสริมเติมช่วยในการพัฒนาไปสู่จุดที่สมบูรณ์นำไปเข้าถึงความประเสริฐสุดในชีวิตได้เช่นกัน

เมื่อปัญหาเกิดขึ้นกับเยาวชน จำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องร่วมกันหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก และวัยรุ่น แต่สิ่งที่สามารถป้องกันและช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี คือการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมกับวัยรุ่น โดยการนำเอาหลักคำสอนทางศาสนาเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหา ยุทธศาสตร์ใหม่ที่เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดี ฉลาด รอบรู้ และสามารถเป็นอนาคตของชาติได้ เยาวชนไทยจะรู้จักการพึ่งพาตนเอง มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ มีทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ และภาษาต่างประเทศ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้กำหนดทิศทางของการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้คนโดยเฉพาะกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามขีดความสามารถของแต่ละบุคคลอย่างเป็นองค์รวม คือ พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมทั้งการคุ้มครองช่วยเหลือให้ได้รับการบริการ

พื้นฐานทางสังคมทุกด้านอย่างเหมาะสม ทั้งถึงและเป็นธรรม เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและสมศักดิ์ศรีรวมทั้งการพัฒนาระบบความมั่นคงทางสังคม ทั้งครอบครัวและชุมชนเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้อื้ออำนวยต่อการพัฒนาคนและสังคมต่อไป ความเจริญทางด้านวัตถุในยุคสมัยใหม่นี้ ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์เชิงค่านิยมของคนในสังคมอย่างผันตลบบสังคมจึงให้ความสำคัญในการแสวงหาเงินทองอำนาจมากกว่าให้ความสำคัญด้านจิตใจ ความมีเดบอดเริ่มแผ่เข้าปกคลุมทุกพื้นที่ทางสังคมปัญหามากมายต่างทยอยผุดขึ้น ลูกหลานสลับทับซ้อนกันไป การปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมขณะนี้จึงมีความเร่งด่วนที่ทุกภาคส่วนจำต้องร่วมระดมช่วยกันเยียวยาขนานใหญ่ ด้วยเหตุนี้จึงมีการกล่าวถึงคำว่า "จิตสาธารณะ" มากขึ้น เพื่อประโยชน์ที่จะเป็นแนวคิดต่อตนเอง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม เพื่อชี้ให้เห็นประเด็นในแง่ของการจัดการศึกษาที่แท้จริงว่าต้องจัดกระบวนการความคิด เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนผ่านเรียนรู้จนตลกลึกความเห็นในการพัฒนาเชิงประจักษ์ร่วมกัน ดังนั้น เมื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ในเรื่องของจิตสาธารณะได้อย่างถูกต้องแล้ว จะส่งผลถึงสังคมของกลุ่มเยาวชนจะได้รับการพัฒนาในเรื่องจิตสาธารณะนี้อยู่ถึง 3 ประการ ได้แก่ 1) คุณภาพจิต ได้แก่ สร้างเสริมจิตใจให้ตั้งมด้วยคุณธรรมต่าง ๆ มีจิตใจสูง ประณีต ให้มีเมตตา มีความรัก มีความเพียร มีความปรารถนาประโยชน์แก่ผู้อื่น มีความกรุณาอยากช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์ มีมีทวะ ความอ่อนโยน กตัญญู รู้คุณค่าแห่งการกระทำของผู้อื่นเป็นต้น 2) สมรรถภาพจิต คือ ความสามารถของจิต เช่น ความมีสติดี มีวิริยะ ความเพียรพยายามสู้งาน มีขันติความอดทนและทนทาน มีสติจิตใจแน่วแน่ มีสัจจะมีความจริงจัง เอาจริงเอาจัง มีอธิษฐาน มีความเด็ดเดี่ยวต่อความมุ่งหมาย มีความหนักแน่นเข้มแข็งมั่นคงในจิตใจที่จะทำงานให้ได้ผลสมบูรณ์ โดยเฉพาะงานทางปัญญา มีความคิดพิจารณาให้เห็นความจริงแจ่มแจ้งชัดเจน 3) สุขภาพจิต เพื่อให้เด็กและเยาวชนเป็นคนมีความสุข มีสมาธิสงบเยือกเย็นเป็นคนแจ่มใส ร่าเริง พอใจในสิ่งที่ตนมี ยินดีในสิ่งที่ตนได้ และเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถาบันในการพัฒนาจิตใจ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2541) ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ในโอกาสต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาวิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศนหลังนวยุค เพื่อให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและของรัฐบาลอีกด้วย การจะสร้างเยาวชนต้นแบบของจังหวัดชัยภูมิ ได้น่าต้นแบบของบุคคลสำคัญในจังหวัดมาให้ได้ศึกษาเรียนรู้เพื่อยึดเป็นแนวทาง หรือปรับประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของตนเอง เพื่อต้องการศึกษาวิเคราะห์ว่า กระบวนการทรรศนหลังนวยุคนี้ยังมีวิธีคิดวิธีปฏิบัติ วิธีให้คุณค่า หรือแนวทางอื่น ที่สามารถนำมาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนในเขตจังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้เกิดความหลากหลายอย่างยั่งยืนได้อีกหรือไม่ ท่าที

ขององค์กรหรือหน่วยงานทั้งเอกชนและปัจเจกชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอย่างไร มีวิธีการอย่างไรที่จะให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น เป็นการสร้างแผนที่ความคิดเพื่อเดินไปสู่เป้าหมายที่ทำให้เกิดความสุขมวลรวมแก่ชาวชัยภูมิอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค
2. เพื่อศึกษาการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณาการกับกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค
3. เพื่อวิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยการทบทวนเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะศึกษาเฉพาะเนื้อหาหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดเรื่อง “จิตสาธารณะตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค”

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบแบบแผนวิธีวิจัยเชิงผสม (Mixed Methods Research) โดยนำวิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ร่วมกับการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มจิตอาสา นำมาใช้ในการวิจัยโดยใช้วิธีทวิวิสัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งใช้วิธีดำเนินการวิจัยจำแนกออกเป็นรูปแบบ ดังต่อไปนี้

การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Observations Participant) คณะผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการสังเกตพฤติกรรม การทำงานร่วมกันของผู้เข้ากลุ่มจิตสาธารณะ และการสัมภาษณ์ โดยคณะผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) กับกลุ่มจิตอาสา และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เจ้าหน้าที่เทศบาลและกลุ่มผู้รับผิดชอบต่าง กับการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการ เพื่อศึกษากระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) โดยการสร้างเครือข่ายจิตสาธารณะในจังหวัดชัยภูมิแบ่งออกดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การวิจัยครั้งนี้คัดเลือกจาก จิตอาสาประชาชน เยาวชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัด ชัยภูมิ (สรช.) จำนวน 25 คน โดย คัดเลือกแบบเจาะจง
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) คัดเลือกจากหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการ

เรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) จำนวน 15 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจง

ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มจิตอาสา และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิเจ้าหน้าที่เทศบาลและกลุ่มผู้รับผิดชอบประกอบด้วยกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) โดยการคัดเลือก ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมจิตอาสาในหน่วยงานระดับจังหวัดจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.)ทั้งสิ้น 35 คน

ผลการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการศรัทธาหลังนวยุคแนวคิด เรื่องจิตสาธารณะ เป็นการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อชาติด้วยการนำเสนอแนวคิด และจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้เยาวชนมีความตระหนักรู้ถึงการทำความดี และเก่งในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันและในเหตุการณ์ที่เกิดความไม่ปกติสุขในปัจจุบันนี้ โดยมีการเอาใจเปรียบกันมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือของพลเมืองในการกระทำเพื่อบ้านเมือง และสร้างความตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบที่จะช่วยเหลือสังคม เพราะถ้าแต่ละคนไม่พยายามที่จะช่วยเหลือตนเอง ไม่พยายามที่จะพึ่งตนเอง จะรอแต่คนอื่นเขามาช่วย สังคมก็คงจะมีแต่ คนที่ง่อยเปลี้ยเสียแรง และรอรับการช่วยเหลืออย่างเดียว (ปราโมทย์ พิมสิม, 2561) กลุ่มเด็กและเยาวชนมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว โดยเชื่อฟังพ่อแม่ การช่วยเหลืองานบ้าน ร่วมกับพ่อแม่พี่น้องรวมทั้งญาติ ๆ ไม่ทำให้พ่อแม่ต้องได้รับความเดือดร้อนและเสียใจ และเป็นการฝึกฝนตนเองให้มีความอดทนด้วย (เกียรติศักดิ์ สิมขำ, 2561) ดังหลักประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ มี 3 ประการด้วยกัน คือ 1) อุตตตถะ ถ้าเราถือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งไม่เรียกว่าอาสาสมัคร ไม่ว่าเราจะขยันทำงานขนาดไหน ถ้าทำเพราะผลประโยชน์ตอบแทนเช่นเงินเดือนเป็นที่ตั้งแสดงว่าเราไม่ใช่อาสาสมัคร 2) ปรีตถะ ถ้าเราทำเพื่อประโยชน์คนอื่นเป็นสำคัญ เรียกว่ามีจิตอาสา 3) อุภยตถะ ประโยชน์ส่วนรวม คือ ประโยชน์ส่วนตนบวกประโยชน์คนอื่น ผู้ทำงานจิตอาสาเก็บประโยชน์ตนไว้ก่อน

ถ้าเน้นอุตตตถะ ประโยชน์ส่วนตน ไม่เรียกจิตอาสา แต่ถ้าเน้นประโยชน์คนอื่นเป็นจิตอาสา ถ้าทำทั้งประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์คนอื่นรวมกันเป็นอุภยตถะคือประโยชน์ส่วนรวม

ก็เรียกว่า “จิตอาสา” ประโยชน์ตนก็ได้ ประโยชน์คนอื่นก็ได้ กลายเป็นได้ประโยชน์ส่วนรวม ไม่ว่าเราจะเป็นข้าราชการหรือเป็นเอกชนคนทั่วไปถ้านึกถึงประโยชน์ส่วนรวมสำคัญกว่า ประโยชน์ส่วนตนเราก็เป็นผู้มีจิตอาสาลักษณะของจิตอาสา (ณรงค์ดี อ้อทอง, 2561) คือ สมัครเข้าร่วมกิจกรรมนั้น คือเสนอตัวเข้าไปทำกิจกรรมนั้นเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนหรือสังคมส่วนรวม พร้อมความสมัครใจเต็มใจที่จะทำ ไม่มีการบังคับฝืนใจ ไม่หวังผลตอบแทนเป็นสำคัญ แม้จะได้หรือไม่ได้ผลตอบแทน (สุนทรีย์ ชัยวิรัตน์, 2561) เช่น เงินทอง เกียรติยศ หรือรางวัล ก็ยังยินดีทำด้วยความเต็มใจ ดังคำสอนเรื่องจิตอาสาในพระพุทธศาสนาสะท้อนอยู่ในพุทธดำรัสที่พระพุทธเจ้าตรัสสั่งพระอรหันต์ 60 รูปให้ไปประกาศพระศาสนาหลังพรรษาแรกว่า “จรถ ภิกขเว จาริกัม พุชชนหิตาย พุชชนสุขาย โลกานุกมปาย” แปลว่า “ภิกษุทั้งหลาย ท่านทั้งหลายจงเดินทางจาริกไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่คนเป็นอันมาก เพื่ออนุเคราะห์แก่ชาวโลก” (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) กล่าวสรุปถึงพุทธกิจของพระพุทธเจ้าที่เป็นจิตอาสาและเป็นประโยชน์แก่ชาวโลกไว้ 3 ประเภท คือ 1) พุทธัตถจริยา หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพระพุทธเจ้าเพื่อประโยชน์สุขของพุทธบริษัท 4 ได้แก่ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา 2) ญาติัตถจริยา หมายถึง พระพุทธองค์ไม่ได้จำกัดการทำประโยชน์อยู่เฉพาะกับพุทธบริษัท แต่ยังเสด็จออกไปโปรดพระประยูรญาติที่กรุงกบิลพัสดุ์อีกด้วย 3) โลกัตถจริยา หมายถึง พระพุทธองค์ทรงทำประโยชน์แก่คนทุกเชื้อชาติทุกศาสนา โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ด้วยวัตถุประสงค์ที่ว่า “โลกานุกัมปายะ เพื่ออนุเคราะห์แก่ชาวโลก” เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานได้ 200 ปีเศษ พระเจ้าอโศกมหาราชสามารถรวม แผ่นดินอินเดียให้เป็นหนึ่งสถาปนาพระองค์เป็นพระเจ้าจักรพรรดิปกครองชมพูทวีป ทรงหันมายอมรับนับถือพระพุทธศาสนา พระเจ้าอโศกทรงตั้งคำถามว่า “อำนาจล้นฟ้ามีเพื่ออะไร ทรัพย์สินเงินทองกองมหิมาเพื่ออะไร” พระองค์เขียนคำตอบไว้ในจารึกอโศกว่า “อำนาจ เกียรติยศ เงินทอง จะไม่มีประโยชน์อันใดเลยถ้าไม่ใช้เพื่อบูชาพระธรรม” หมายความว่า สิ่งเหล่านี้มีไว้เพื่อประกาศธรรมให้คนปฏิบัติตามและใช้ทำความดีเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

2. ศึกษาการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณาการกับกระบวนการหลังนวยุคด้วยระบบและกระบวนการ คือ การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การเสริมสร้างจิตสาธารณะกับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน โดยประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการเสริมสร้างจิตสาธารณะ หรือวัตถุประสงค์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในทางพระพุทธศาสนา การเสริมสร้างจิตสาธารณะและทักษะการดำเนินชีวิต และกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ และกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ในการบูรณาการกับหลักพระพุทธศาสนาในการเสริมสร้างจิตสาธารณะในองค์กรและเยาวชน

การพัฒนาเยาวชนพร้อมกับการทำความเข้าใจในเรื่องของการเสริมสร้างจิตสาธารณะ ให้เป็นที่เข้าใจในระนาบหนึ่งนั้น จำเป็นอย่างมาที่จะต้องนำหลักพุทธธรรมมาเป็นหลักในการอบรม และเป็นหลักในการตอบสนองความต้องการของผู้เข้าโครงการจิตสาธารณะ โดยจิตสาธารณะ หมายถึง จิตที่เป็นกุศล ปราศจากอคติ และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม กรรมดี คือ การกระทำ และคำพูดที่มาจากความคิดที่ดี ศัพท์ที่ใช้กับคำว่า จิตสาธารณะ ได้คือ คำว่า อัตถจริยา หมายถึง ความประพฤติที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น เป็นความประพฤติด้วยจิตที่ประกอบด้วยกุศล ประกอบด้วยคุณความดี ปราศจากอคติ เรียกว่า อกุศลมูล ซึ่งเป็นรากเหง้าของความดี พื้นฐาน ของการทำความดี มี 3 ประการ คือ อโลภะ ความไม่โลภ อโทสะ ความไม่โกรธ และอโมหะ ความไม่โง่เขลาเบาปัญญา เมื่อสามารถครองตนด้วยความถูกต้องตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแล้ว ก็จะทำให้ตัวเราไม่เดือดร้อน แล้วก็ยังไม่ไปเบียดเบียนผู้อื่นอีกทั้ง ด้วยความที่เป็นผู้มีจิตสาธารณะนั้น ยังจะสามารถบำเพ็ญประโยชน์ ได้สร้างบุญสร้างกุศล เป็นการช่วยเหลือเอื้อเพื่อผู้อื่นได้อีกทางหนึ่งด้วย ดังเช่น พระจริยาวัตรของพระพุทธเจ้า เรียกว่า พุทธจริยา 3 อันเป็นการส่งเสริมให้เห็นถึงความสำคัญของศาสนาด้วย

3. การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตามกระบวนการทรรศนหลังนวยุค ผู้วิจัยเห็นว่าในวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนามีกิจกรรมจิตอาสาอยู่มากมาย พระพุทธเจ้าทรงเป็นต้นแบบแห่งจิตอาสา หลังจากตรัสรู้แล้วพระพุทธองค์เสด็จจาริกออกไปโปรดสัตว์ตลอด 45 พรรษา โดยไม่หวังผลอะไรเพื่อตนเองเพราะทรงหมดกิเลสแล้ว แต่ทรงอาสาทำประโยชน์สุขแก่คนเป็นอันมากด้วยพระมหากรุณาธิคุณ ผู้ปกครองบ้านเมืองก็ต้องทำแบบเดียวกัน ใครมาเป็นผู้ปกครองบ้านเมืองก็ต้องอาสาเข้ามาทำประโยชน์สุขแก่ประชาชน ผู้ปกครองในระดับรองลงมาก็ต้องอาสาแบบนี้ ระบบข้าราชการทั้งหมด (Civil Service) เป็นระบบจิตอาสาเพื่อให้บริการอันดีแก่ประชาชน

รัชกาลที่ 9 ทรงแนะนำผู้มีจิตอาสาให้ระลึกอยู่เสมอว่า “ศรัทธาในการอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเกิดขึ้นด้วยตัวเอง มีความรู้สึกเห็นชอบในงานอาสาสมัคร มีศรัทธาที่จะทำงาน มีเวลาที่จะปฏิบัติงาน” พร้อมส่งกิจกรรมจิตสาธารณะต่อให้กับ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 ทรงให้ความสำคัญแก่เรื่องจิตอาสาเป็นอย่างมาก ดังที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง โครงการจิตอาสาพระราชทาน ซึ่งมีคำขวัญที่เราจำกันดีก็คือ “เราทำความดีด้วยหัวใจ” นั่นคือประชาชนจิตอาสาที่รวมกลุ่มกันในรัชกาลปัจจุบันมีความยินดีเต็มใจทำความดีเพื่อประโยชน์สุขของสังคมในลักษณะเดียวกับผู้ปิดทองหลังพระ

การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศนหลังนวยุค สรุไปได้ว่ากิจกรรมจิตสาธารณะ (จิตอาสา) เป็นการพัฒนาเยาวชนในการดำเนินชีวิตให้อยู่อย่างมีสติมีเมตตาพร้อมที่จะสร้างความดีเสมอโดยไม่คิดว่าการกระทำนั้น ๆ จะเป็นภาระของตนเองกระบวนการพัฒนา และการ

เสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) โดยเป็นเรื่องที่ต้องมีการต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมกับมีการอบรมผู้ที่ต้องการเข้าร่วมการพัฒนาจิตสาธารณะอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

1. ศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค กล่าวถึงแนวคิด เรื่องจิตสาธารณะ คือ เป็นการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อชาติด้วยการนำเสนอแนวคิด และจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างให้เยาวชนมีความตระหนักรู้ถึงการกระทำความดี และเก่งในการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นคุณธรรมที่จำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันและในเหตุการณ์ที่เกิดความไม่ปกติสุขในปัจจุบันนี้ โดยมีการเอาใจเอาเปรียบกันมากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือของพลเมืองในการกระทำเพื่อบ้านเมือง และสร้างความตระหนักรู้ของบุคคลถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคม กลุ่มเสริมสร้างจิตสาธารณะของเยาวชนในจังหวัดชัยภูมิ มีการปฏิบัติตัวต่อกันด้วยความเคารพ ยอมรับฟังความ เมื่อเข้ากลุ่มปฏิบัติกิจกรรมมีความตั้งใจและใส่ใจในการร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องต่อโครงการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนเพื่อพัฒนากระบวนการ เสริมสร้างจิตสาธารณะที่เฉพาะเจาะจงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่ 1) ขอบเขตวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อแยกแยะได้ว่ากิจกรรมใด สอดคล้องหรือนอกเหนือวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ เป็นเสมือนเข็มทิศชี้แนวทางการปฏิบัติสำหรับขั้นตอนการดำเนินงาน ระยะเวลา และขอบเขตของงานตามโครงการด้วย 2) มีขอบเขตการดำเนินงาน ที่แน่นอนเพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติและง่ายต่อการติดตามและประเมินผล 3) ระยะเวลาที่แน่นอน ทั้งจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดฉะนั้นการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะจึงเป็นกระบวนการที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่ง ของการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่มองเห็นเป็นรูปธรรม

2. ผลการศึกษาและวิจัยการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณาการกับกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค ผลการพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) รูปแบบกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะ เชิงพุทธบูรณาการของเยาวชนมีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ และ การประเมินผล ซึ่งอภิปราย แต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้ 1) การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการกำหนดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การเสริมสร้างจิตสาธารณะ กับการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน โดยประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายการเสริมสร้างจิตสาธารณะ หรือ

วัตถุประสงค์การเสริมสร้างจิตสาธารณะในทางพระพุทธศาสนา การเสริมสร้างจิตสาธารณะ และทักษะการดำเนินชีวิต และกำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการและกำหนดงบประมาณที่จะใช้ การเขียนแผนดังกล่าวอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของลักษณะ การดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ในการบูรณาการกับหลักพระพุทธศาสนาในการเสริมสร้างจิตสาธารณะในองค์กรและเยาวชน 2) รูปแบบกิจกรรมการเสริมจากการวิจัยคือ มุ่งเน้นและส่งเสริมโดยสรุปจากการวิจัย ตนเองตามศักยภาพ ความแตกต่างระหว่างกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะ และส่งเสริมให้เยาวชนสามารถพัฒนาตามความต้องการของสังคม ในการให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้คู่กับคุณธรรมตระหนักถึงคุณค่าและประโยชน์ของการ ได้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อแสดงออก 3) ประโยชน์ของการมีจิตสาธารณะ เพื่อแสดงออกถึงความดีงาม มีความเสียสละ กิจกรรมควรเกิดจากการร่วมมือของทุกฝ่าย ลักษณะสำคัญของการเสริมสร้างจิตสาธารณะ (บุญสม ธรรมชาติริพจน์, 2542) เป็นกิจกรรมที่ ความสมัครใจร่วมคิดและร่วมออกแบบได้อย่างอิสระ ของรูปแบบกิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เยาวชนปฏิบัติด้วยความสมัครใจร่วมคิดและร่วมทำ รวมทั้งผู้ปกครองและสถานศึกษามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนการจัดกิจกรรม มีเป้าหมายชัดเจนเป็นรูปธรรมและครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วนเป็นกิจกรรม ที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ ได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มศักยภาพ ตามความสนใจ และความถนัด เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ ซึ่งหลักการของรูปแบบ กิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะนี้สอดคล้อง เน้นความต้องการและปัญหาของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและของสังคม เป็นสำคัญ กำหนดวัตถุประสงค์ที่ประกอบด้วย คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ที่ชัดเจนว่าเพื่อการเสริมสร้างพฤติกรรมจิตสาธารณะด้านใด จัดกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และส่งเสริม สนับสนุน กระบวนการและเทคนิคที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกิดความรู้ที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค วัตถุประสงค์ คือ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของเยาวชนให้มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมจากส่วนลึกของจิตใจอย่างแท้จริง ถูกต้องวางตนไว้ในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนลึกของจิตใจอย่างแท้จริง (พระนรินทร์ คำเรือง, 2555) มีความคิดจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งตนเองและผู้อื่นและความดีงามของชีวิต ซึ่งพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธในมิเหตุมีผลพัฒนาจิตใจให้มีความพร้อมเพื่อความดีงามของจิตสาธารณะ พร้อมบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว ให้ความสำคัญของจิตสาธารณะ ต่อสังคม พัฒนาจิตใจยกระดับจิตสาธารณะของสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้วยว่ามนุษย์เป็นสัตว์ที่มีมือ ได้และต้องฝึกให้เป็นสัตว์ที่พัฒนาได้ เมื่อมนุษย์พัฒนาแล้วก็แสวงหา ถึงอิสรภาพและความสุขที่เกิดจากภายในของมนุษย์เองศักยภาพของการ พัฒนาคือการให้คนสามารถเปลี่ยนความขัดแย้งให้

กลายเป็นประสานเสริมกลมกลืนซึ่งกันและกันได้ ให้เกิดความสมบูรณ์และ ดุลยภาพ รวมทั้งสามารถนำมาแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการทำงานจิต สาธารณะ ทั้งอุปสรรคภายในที่เกิดจากตัวของผู้ที่ทำงานเอง และ อุปสรรคภายนอกอันเกิดจากการทำงานและสภาพแวดล้อมของสังคม ครอบคลุมความรู้ที่ช่วยเสริมสร้างจิตสาธารณะ 3 ด้าน คือหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา หลักจิตสาธารณะสากล หลักวิถีไทย และการจัดกิจกรรมที่เห็นเป็นรูปธรรมควบคู่กับการให้ความรู้ในภาคทฤษฎีอย่างต่อเนื่อง (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2553) ใช้หลักกรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นแกนกลางในการประยุกต์ คือ สังคหวัตถุ 4 ประการ สปัจริยธรรม 7 ประการ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยน มโนทัศน์ และพฤติกรรมเชิงบวก ของการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทศวรรษหลังนวยุค พร้อมกับสร้างหลักการในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่หมู่ชนในสังคมและประเทศต่อไป เหมือนกับที่พระพุทธเจ้าได้เคยตรัสไว้ว่า “พวกเธอจงจาริกไป” การกระทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก จงแสดงธรรมมีความงามในเบื้องต้น มีความงามในท่ามกลาง และมีความงามในที่สุด “จงประกาศพรหมจรรย์” ตามความหมายนี้แสดงให้เห็นว่าในความมีจิตอาสาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นนั้นเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ทั้งของตนเองด้วยและส่วนรวมด้วยอย่างความหมายของคำว่า “จาริกไป เพื่อประโยชน์และความสุข เพื่อเกื้อการุณย์แก่ชาวโลก” (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539) ด้วยเหตุนี้กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทศวรรษหลังนวยุค จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนให้ตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและสังคมจากการส่งความดีที่ตนเองทำแล้วแนะนำผู้อื่นด้วย วัตถุประสงค์ที่ว่า เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) เพื่อศึกษาการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณาการกับหลักพระพุทธศาสนาทางด้านจิตสาธารณะ และเพื่อวิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทศวรรษหลังนวยุค (ยุคใหม่) ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะบนพื้นที่สาธารณะ เยาวชนควรมีแนวทางดังนี้

- 1) สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องจิตสาธารณะที่ถูกต้อง (Learning) ด้วยการบูรณาการความรู้เชิงกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) โดยมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรม ให้มีความสอดคล้องกัน และทำอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ และพฤติกรรมจิตสาธารณะของกลุ่มเยาวชนเป็นสำคัญตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภา

ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการ
ทรรศน์หลังนวยุค 2) สร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้ โดยให้กลุ่มเยาวชน เกิดความรู้
ร่วม (Empathy) เห็นอกเห็นใจ รับฟังผู้อื่น เพื่อรับรู้ ความรู้สึก และตอบสนองโดยการแสดง
พฤติกรรม จิตสาธารณะบนพื้นที่ สาธารณะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งทางด้านการพูดและการ
กระทำให้อยู่ในกาลเทศะตามวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเสริมสร้างจิตสาธารณะในการบูรณา
การกับกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค 3) กระบวนการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่มุ่งเน้นกลุ่มเยาวชน
เพื่อปรับเปลี่ยนความคิดและมุมมอง ของกลุ่มเยาวชน ให้เชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองที่
สามารถ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมส่วนรวมได้ การปรับเปลี่ยนความคิดและมุมมองในการเข้าสู่
กระบวนการให้เกิดการพัฒนาจิตสาธารณะอย่างยั่งยืนและต่อเนื่องของกลุ่มเยาวชนในจังหวัด
ชัยภูมิพัฒนาตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ 1) กระบวนการการ
ปฏิบัติ ควรเน้นกลุ่มเยาวชน ในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมจิตสาธารณะตามความเหมาะสมด้วย
ตนเอง พร้อมได้มีการบูรณาการความรู้ในกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ครบถ้วนและ
สอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรม และที่สำคัญการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติต่อเพื่อนและ
วิทยากรอย่างดี 2) เปิดโอกาสให้นักเรียนผู้เข้าร่วมกิจกรรมสะท้อนตนเองมุ่งให้เห็นความคิด
และความรู้สึกของตนเองเมื่อได้เข้าสู่กระบวนการกิจกรรมจิตสาธารณะจบลง พร้อมกำหนด
แนวทางเพื่อการพัฒนา ในการทำกิจกรรมจิตสาธารณะในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ สิมซ่า. (2561). วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้
และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์
หลังนวยุค. (พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ผู้สัมภาษณ์)
- ณรงค์ศักดิ์ อ้อทอง. (2561). วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และ
พัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค.
(พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ผู้สัมภาษณ์)
- ธีระพล อรุณะกสิกร และคณะ. (2549). พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 : พร้อม
กฎหมายกระทรวง ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ระเบียบกระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพมหานคร: วิทยุชน.
- บุญสม ธรรมชาติวิพนธ์. (2542). จิตสำนึก. วารสารวิชาการสภาอาจารย์ สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์, 4(1), 71-73.
- ปราโมทย์ พิมสิม. (2561). วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และ
พัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค.
(พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ผู้สัมภาษณ์)

- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2541). การศึกษา : เครื่องมือพัฒนาที่ยังต้องพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระนรินทร์ คำเรือง. (2555). จิตสาธารณะในพระพุทธศาสนาเถรวาท. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสนศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2553). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์ (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุนทรีย์ ชัยวิรัตน์. (2561). วิเคราะห์การเสริมสร้างจิตสาธารณะของสภาส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ (สรช.) ตามกระบวนการทรรศน์หลังนวยุค. (พระมหาวิฑูรย์ สิทธิเมธี, ผู้สัมภาษณ์)